

Medborgarskolans förskola

Plan mot Diskriminering
och Kränkande behandling

Förskolan Kullerbyttan
Medborgarskolan Värmland-Örebro
2016

Innehåll

- **Inledning** **s.3**
- **Vad står i våra styrdokument** **s.2-4**
- **Definitioner och diskrimineringsgrunderna** **s.4-5**
- **Vår vision** **s.6**
- **Förebyggande arbete** **s.6-7**
- **Främjande arbete** **s.8-9**
- **Mål** **s.9**
- **Ansvar** **s.10**
- **Rutiner och dokumentation vid händelse** **s.10**
- **Information och utvärdering** **s.11**
- **Bilaga: Fallbeskrivning** **s.12**

Inledning

Syftet med likabehandlingsplanen är att främja barns lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och ålder samt att förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Likabehandlingsplanen bygger på FN:s barnkonvention och regleras av diskrimineringslagen och skollagen.

Vad står i lagen och i våra styrdokument?

Bestämmelser i skollagen och diskrimineringslagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling och ställer krav på att verksamheten bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns lika rättigheter och möjligheter och för att förebygga trakasserier och kränkande behandling. Om trakasserier eller annan kränkande behandling äger rum i samband med verksamheten är huvudmannen skyldig att utreda och åtgärda det inträffade.

Skollagen 2010:800 6 kap

§ 1 Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever.

§ 8 Huvudmannen skall se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

§ 10 En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn.

Diskrimineringslagen (Lag 2009:567)

§ 1 Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder

Läroplan för förskolan (Lpfö98 reviderad 2010)

Förskolans värdegrund och uppdrag

Grundläggande värden

”Människolovets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande i arbetet med barnen. En viktig uppgift för förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. (sid. 4)

Förståelse och medmänsklighet

”Inget barn skall i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionshinder eller för annan kränkande behandling. (sid. 4)

Medborgarskolans kärnvärden

Individen i centrum

Kärnvärdet individen i centrum betyder för oss att: Vi bemöter varje barn med respekt för dess unika rätt att vara. Vi betonar varje barns rättigheter men också det ansvar och de skyldigheter barnet har. Vi strävar efter att hjälpa varje barn att upptäcka sig själv och försvara sin rätt. Vi arbetar medvetet med att ge flickor och pojkar samma möjligheter att upptäcka hela sin unika identitet med minsta möjliga påverkan av förutbestämda könsroller. Vårt mål är att alla barn skall känna tilltro till sin egen förmåga.

Ömsesidig respekt

Vi tror på: Att lära barn medmänsklighet och förståelse. Att visa respekt för andra barn, vuxna och miljön. Samtidigt som barnet skall bli behandlat med respekt av både barn och vuxna. Att tydliga regler för vad som är rätt och fel hjälper barnen genom att det skapar en trygghet. Barns förmåga att ta ansvar för och bidra till miljön i förskolan genom konkreta handlingar. Kraven på att ta ansvar ställs utifrån varje barns ålder och mognad.

Definitoner

Kränkande behandling

En kränkande behandling kan vara

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, uteslutning, blickar, alla går när man kommer)
- texter och bilder

Kränkande behandling kan delas in i

- trakasserier
- annan kränkande behandling

Trakasserier

Är behandling som har samband med:

- utseende
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- kön
- funktionshinder
- sexuell läggning
- könsidentitet och könsuttryck
- ålder

Annan kränkande behandling

är uppträdande som – utan att vara trakasserier – kränker ett barns värdighet.

Både personal och barn kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det är trakasserier även när barn kränks på grund av förälders sexuella läggning, funktionshinder etc.

Exempel på trakasserier utifrån kön är utfrysning, förlöjliganden och skämt kopplade till ett barns könstillhörighet. I situationer som inte präglas av ömsesidig frivillighet, nyfikenhet och intresse kan även sexuella trakasserier inom förskolan finnas.

Mobbning

Mobbning är när barnen vid upprepade tillfällen under viss tid blir utsatt för kränkande behandling av en eller flera personer.

Barn kan mobba andra barn utan att vara medvetna om det, viktigt att vi i personalen uppmärksammar sådant som vi hör barnen säga till varandra och förklara hur den andre känner sig. Genom att exempelvis dramatisera en mobbning som kan ske utan att barnen är medvetna om att de i själva verket mobbar den andre. Vi kan på så sätt uppmärksamma barnen om detta.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att barn behandlas sämre än andra barn i samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.

När barn tex säger till någon ”Det kan inte du för du är en...” Den vuxne har då ett ansvar att förklara att de kan göra vad de själva vill och att det inte har med kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.

Indirekt diskriminering

Det sker när förskolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutrala, men som i praktiken missgynnar ett barn på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Befogade tillsägelser

Förbudet för personal att utsätta barnen för kränkningar gäller naturligtvis inte tillrättavisning som är befogad för att upprätthålla ordning, god miljö och säkerhet, även om barnen kan uppleva tillrättavisningen som kränkande.

Vår vision

På Kullerbyttan ska alla känna sig trygga och respekterade för den de är. På Kullerbyttan tar vi alla tydligt avstånd från diskriminering och andra former av kränkande behandling.

Kullerbyttan är en förskola som skall präglas av ett tillåtande förhållningssätt där alla är lika mycket värda samt av ett öppet klimat där barn, föräldrar och personal känner sig trygga, trivs och utvecklas tillsammans.

Det händer dagligen att barn inte är helt ense. Det kan gälla sådana saker som att två vill ha en och samma leksak. Någon annan släpps inte in i en pågående lek. Det uppstår i de dagliga mötena barn och vuxna emellan ibland situationer där något barn kan känna sig kränkt. Barnen har inte ännu byggt upp erfarenheter och kunskaper hur man skall vara i den sociala samvaron med andra. Dessa situationer kan bli till lärande tillfällen under förutsättning att vi vuxna finns närvarande i både aktiviteter och lek och hjälper till att träna den sociala samvarons alla koder samt att delta i byggandet av barnsens moralutveckling.

Förebyggande arbete

Vi har ett gemensamt förhållningssätt som bygger på positivt bemötande och förstärkning av positiva handlingar och egenskaper.

Hur?

- All personal i förskolan skall vara goda förebilder och behandla varandra med respekt. Bemötande och förhållningssätt ska finnas med som diskussionspunkter vid avdelningarnas möten
- Inom förskolan skall ALLA barn bli sedda utifrån den individ de är och vid dagliga samlingar med barnen ska varje barn tydligt bli uppmärksammat.
- Förskolan ska ha ett varierat utbud av material som är till för ALLA barn. Ett genusperspektiv ska finnas både vid planering av verksamhet och vad gäller lekmiljöer och material
- Planerade lekar som gynnar arbetet med värdegrunden ska genomföras.
- Samverkan mellan de olika avdelningarna inom respektive förskola ska prioriteras
- Vi hälsar alltid på alla barn och vuxna varje dag och benämner dem vid namn.
- Vi har ett uppmuntrade och tillåtande förhållningssätt. Barnen uppmuntras att prova på och våga testa nya saker. Man måste inte kunna och det är ok att inte vilja

heller. Alla respekteras för att vilja göra saker och aktiviteter i sin egen takt och efter egna förutsättningar.

- Vi berömmar och uppmärksamma barnen för de positiva saker de säger och gör.
- Vi pratar med och lyssnar till varje enskilt barn varje dag.

Vi skapar trygghet genom tydliga rutiner. Vi sätter tydliga ramar och är noga med att vara konsekventa.

Hur?

- Vi är konsekventa i vad vi säger och hur vi handlar. Det som gäller i dag, gäller även i morgon o.s.v.
- Alla vuxna har och står för samma ramar och regler.
- Vi lär barnen att sluta betyder sluta, stopp betyder stopp genom praktiska övningar och dramatiseringar.
- Tröstar ledsna barn i första läget, men följer sedan noga upp och reder ut vad som hänt. Försöker få barnen att se lösningar, men hjälper till, stöttar och leder när det behövs.

Vi uppmärksammar och ser alla barn på förskolan.

Hur?

- Vi hälsar och pratar med alla barn på förskolan.
- Vi är aktiva och uppmärksamma i barnens lek för att höra eller se signaler på att någon inte mår bra, känner sig utanför eller är ledsen.
- Vi tröstar, hjälper och stimulerar alla barn på Kullerbyttan.

Vi gör vardagen begriplig och förutsägbar, hanterbar och meningsfull.

Hur?

- Vi har fasta, återkommande rutiner.
- Vi förbereder barnen om rutinerna kommer att ändras och talar om varför.
- Alla aktiviteter är anpassade efter varje individs förutsättningar, mognad och utvecklingsnivå.

Vi skapar goda kontakter med vårdnadshavare.

Hur?

- Har daglig kontakt vid lämningar och hämtningar.
- Vid utvecklingssamtalen pratar vi om barnens och föräldrarnas trivsel med vår verksamhet.
- Enkätundersökning en gång/ vartannat år där föräldrar bedömer trivsel, innehåll och kvalitet.

- Vi informerar om verksamhetens verksamhet, mål och metoder samt om likabehandlingsplanen på inskolningar och på föräldramöten.

Främjande arbete på förskolan

Förskolan har till uppgift att främja lika rättigheter och skapa en pedagogisk miljö där flickor och pojkar kan bredda sina erfarenheter och utveckla sina förmågor och intressen oberoende av kön, könsöverskridande tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, etniskt tillhörighet eller religion och ålder.

Kön

Vi skapar en pedagogisk miljö där barnen inte blir hämmade av traditionella könsmonster.

Hur?

- Utklädningskläder som passar alla, oavsett kön.
- Alla aktiviteter och leksaker är tillgängliga för alla, oavsett kön.
- Vi skapar lika mycket utrymme för både flickor och pojkar i verksamheten.
- Vi tillämpar någon sorts pratordning så alla får samma möjligheter att prata och få uppmärksamhet i gruppen.
- Vi diskuterar i arbetslaget vad vi har för förväntningar på flickor och pojkar. Ser förväntningarna olika ut? Viktigt med en levande diskussion.

Etnisk tillhörighet, religion och annan trosuppfattning

Vi arbetar för att varje individ ska utveckla sin förmåga att leva sig in i andras kulturer och värderingar.

Hur?

- Vi arbetar med portfolio för att barnen ska känna stolthet över sig själva.
- Vi tar emot praktikanter och andra i vår verksamhet av annan bakgrund och uppmuntrar dem att dela med sig av sina kulturer och traditioner.
- Vi har många barn från olika kulturer. Vi uppmuntrar dem att lära oss ord ur deras hemspråk. Det berikar och ger nyanser.
- Vi försöker hålla oss uppdaterade på olika högtider som är aktuella och inte bara fokusera på de traditionella högtiderna vi har i Sverige.

Funktionshinder

Hur?

- I samtal och i litteratur uppmärksammar vi att barn har olika behov.

- Vid behov tar vi kontakt med BVC eller specialpedagog.
- Föräldrar med olika erfarenheter är en god källa till kunskap.
- Vi bjuder in sakkunniga för aktuella funktionshinder till våra APT för att lära och informera.

Sexuell läggning

Hur?

- Vi synliggör att det finns olika familjesituationer och bejakar dem genom barnens portfolio.

Ålder

Hur?

- Alla aktiviteter under dagarna är anpassade efter varje individs ålder, mognad och utvecklingsnivå.
- Vi benämner inte gruppindelningarna med barnens ålder utan med färger.

Kränkande behandling

Vi förebygger kränkande behandling genom att:

- Vi vuxna är goda förebilder. Vi talar inte illa eller nedsättande om varandra, föräldrar eller barn.
- När det uppstår konflikter hjälper alltid en vuxen till att reda ut situationen.
- Personalen är närvarande i såväl aktiviteter som i fri lek, både inom- och utomhus för att förebygga, hjälpa och ha möjlighet att observera.
- Vårt värdegrundsarbete blir en naturlig del i den dagliga verksamheten. Vi pratar om och praktiserar hur man skall vara mot varandra.

Mål

- Alla barn, föräldrar och personal skall medverka till att förebygga, upptäcka och stoppa kränkningar.
- Kullerbyttan ska vara en lugn och harmonisk plats där alla som vistas känner trygghet.
- Alla på Kullerbyttan skall bidra till ett arbetsklimat som präglas av respekt, omtanke, hjälpsamhet och vänlighet.
- Föräldrar ska känna sig trygga när de lämnar sina barn på Kullerbyttan.

- Vid fall av diskriminering eller annan kränkande behandling skall vi ta tag i problemet och åtgärda det snarast.
- All personal och vårdnadshavare skall känna till att likabehandlingsplanen finns och hur vi arbetar med den.

Ansvar

Det är **personalens** ansvar att...

- ...följa förskolans likabehandlingsplan
- ...anmäla till förskolechefen om de får kännedom om att någon blivit utsatt för någon form av kränkande behandling.
- ...åtgärder vidtas när kränkande behandling eller diskriminering upptäcks eller misstänks.
- ...dokumentera diskriminering eller kränkning och informera förskolechefen.
- ...uppmuntra barnen till att berätta för oss vuxna om de ser eller misstänker att någon är utsatt eller att de själva känner sig utsatta
- ...informera de äldsta barnen om innehållet i likabehandlingsplanen.

Det är **förskolechefens** ansvar att...

- ...säkerställa att alla; barn, personal och föräldrar känner till att ingen kränkande behandling accepteras i verksamheten.
- ...ärligen upprätta en likabehandlingsplan.
- ...se till att det finns rutiner, åtgärder och dokumentation av diskriminering och kränkande behandling.
- ...om diskriminering eller kränkande behandling upptäcks direkt göra utredning och vidta åtgärder.
- ...anmäla till huvudman om barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling.
- ...ansvara för utredning om personal misstänks diskriminera eller kränka barn.

Åtgärdsplaner

Åtgärder när barn kränker och diskriminerar barn

- Personalen på plats tröstar och hjälper till att lösa konflikten.
- Personalen gör en bedömning om situationen är löst och utagerad.

Om ärendet inte är agerat och löst sker följande:

- Förskolechefen informeras.
- Personalen informerar föräldern. Dokumentation förs.
- Vid behov görs ett möte upp mellan personal och vårdnadshavare. Dokumentation förs.
- Fyll i Fallbeskrivning se bilaga

Åtgärder när vuxna diskriminerar/kränker barn eller när vuxna diskriminerar/kränker vuxna

- Utredning startas omedelbart av förskolechefen

- Samtal med berörd personal. Dokumentation förs.
- Åtgärdsplan skrivs.
- Förskolechef kontaktar vårdnadshavare.
- Uppföljningssamtal efter två veckor.
- All dokumentation förvaras av förskolechef.

Information om- och utvärdering av likabehandlingsplanen

Information om likabehandlingsplanen och dess innehåll vid föräldramöten och utvecklingssamtal.

Personalen diskuterar och har planen som ett levande dokument vid verksamhetsplanering och vid APT.

Utvärdering och uppföljning sker kontinuerligt och i anslutning till upprättandet av en ny likabehandlingsplan.

2016-02-09

Mikael Moberg Jansson

Förskolechef Kullerbyttans Förskola

Fallbeskrivning

Den

utsatte: _____

Larm från _____ Datum _____

Detta har
hämt: _____

_____ Signatur: _____

Samtal med: _____

Uppföljningssamtal:

Hur har det
gått? _____

Vi har informerat: _____

Signatur:

Datum: